

[Justitsministeren.]

Ved den i 1937 gennemførte ændring af arveforordningens § 9 indførtes arveret mellem børn uden for ægteskab og deres fader og dennes slægt, men i arveretten efter barnet gælder to begrænsninger. For det første tager faderen og hans slægt kun arv efter barnet, såfremt der er tilfaldet barnet formue som arv eller gave fra faderen og hans slægt, og da kun så meget, som i værdi svarer til, hvad barnet har modtaget. Og for det andet tager faderen og hans slægtninge ikke arv efter barnet, hvis faderen ved barnets avling har gjort sig skyldig i en kønsfrihedsforbrydelse. Medens den sidste begrænsning — som i øvrigt er uden større praktisk betydning — er foreslået opretholdt ved forslaget § 37, vil den førstnævnte begrænsning bortfalde ved forslaget gennemførelse. Dette må ses som udtryk for en videreførelse af linjen fra loven af 1937 om børn født uden for ægteskab og lov nr. 200 af 18. maj 1960 om børns retsstilling med hensyn til ligestilling af børn i og uden for ægteskab, og jeg kan fuldt ud tilslutte mig, at tiden nu er inde til også på arverettens område at gennemføre den retlige ligestilling af børn i og uden for ægteskab.

Fra dette kapitel må jeg endvidere nævne afgrænsningen af slægtens legale arveret. Selv om spørgsmålet har været genstand for lovgivning så sent som i 1954, er jeg enig med arvelovsudvalget i, at man ikke ved en almindelig revision af arvelovgivningen kommer uden om at drøfte det på ny, og jeg er tillige enig med udvalget i, hvor grænsen bør drages, nemlig sådan at de fjerneste legale arvinger er arveladerens onkler og tanter. Jeg har herved lagt særlig vægt på den betragtning, at det vil være naturligt for den arvelader, som ønsker, at nogle af hans fætre og kusiner skal arve ham, at oprette testamente og heri også bestemme, hvem af fætrene og kusinerne der skal komme i betragtning.

Efter gældende ret arver arveladerens ægtefælle en fjerdedel af hans formue, når han tillige efterlader sig livsarvinger. Ved forslaget § 6 i kapitel 2 om ægtefælles arveret foreslås ægtefællens arveret i disse tilfælde forøget til en tredjedel af formuen. Herved formindskes livsarvingernes legale arv fra tre fjerdedele til to tredjedele, men

i betragtning af, at der vel nu om dage gennemsnitligt er færre børn i ægteskaberne, end da de nugældende regler indførtes, vil de enkelte børn næppe efter forslaget blive stillet ringere, end de var stillet ved indførelsen af ægtefællens arveret. I hvert fald synes den gældende regel ikke at tage tilstrækkeligt hensyn til ægtefællens interesser, navnlig hvor hensiddet i uskiftet bo er udelukket, f. eks. på grund af særeje, eller hvor det uskiftede bo skal skiftes i den længstlevendes levende live. Ændringen af ægtefællens legale lod i forbindelse med den forøgelse af den del af boet, hvorover arveladeren frit kan råde ved testamente, som jeg skal omtale senere, medfører, at i de tilfælde — og de forekommer vel ikke helt sjældent — hvor arveladeren ønsker at begunstige ægtefællen mest muligt ved testamente, vil livsarvingernes minimumslod i forhold til gældende ret formindskes, nemlig fra $\frac{1}{2}$ til $\frac{1}{3}$ af arveladerens formue. At jeg ikke kan tillægge dette afgørende betydning, vil fremgå af mine bemærkninger om lidt om tvangsarv.

Efterlader den afdøde ægtefælle sig ikke livsarvinger, men arvinger i anden arveklasse (forældre, søskende eller disses afkom), udgør den længstlevendes arveret i dag halvdelen af afdødes formue. Herudover har den længstlevende ægtefælle dog efter gældende ret mulighed for at sidde i uskiftet bo med afdødes anden arveklasse, men denne adgang gælder kun fælleseje, og det uskiftede bo ophører, hvis den længstlevende ægtefælle indgår nyt ægteskab. Kun hvis der ikke efter den førstafdøde findes arvinger i anden arveklasse, arver længstlevende hele førstafdødes formue.

Det er for mig helt utvivlsomt, at begrænsningen i barnløse ægtefællers indbyrdes arveret normalt vil være stridende mod ægtefællernes ønske. De mange gensidige testamenter mellem barnløse ægtefæller er et talende vidnesbyrd herom. Reglerne foreslås derfor ved § 7 ændret, således at ægtefællen i alle tilfælde, hvor arveladeren ikke efterlader sig livsarvinger, arver alene. Hvis den længstlevende ægtefælle imidlertid ikke ved sin død har indgået nyt ægteskab, ikke efterlader sig livsarvinger og ikke ved testamente har truffet modstående bestemmelse, deles boet efter ham med halvdelen til hver af ægtefællernes arvinger.